

Artiest in de kijker

Maurice Engelen

“Toen had ik de hitformule te pakken en dat allemaal dankzij XTC. Terwijl ik er nog nooit één zelf gepakt heb!”

Zestig is hij ondertussen, maar nog steeds bruist hij van energie en zit hij boordevol plannen. Nee, Maurice Engelen is nog niet van plan om zijn keyboards en mengtafels aan de wilgen te hangen. Zijn muzikale projecten Praga Khan en Lords of Acid houden hem jonger dan een pasgeboren veulen. Wij strikten hem voor een lang gesprek over de weg die hij aflegde én de wilde dromen die hij koestert.

“Lords of Acid heeft steeds een fout imago gehad in België: voor de ene waren we dat groepje uit de New Beat, voor de andere dat groepje met die zangeres uit Rad van Fortuin.”

In het volkscafé Sint-Job in Heusden-Zolder wacht Maurice Engelen ons op: “Elke keer wanneer ik naar huis rijd na een show, passeer ik hier, vaak laat in de nacht. Slechts één keer was het

gesloten: hier wordt nog stevig gefeest”. Het plaatje klopt compleet: in het café staan een draaitafel en discobar, terwijl het aanwezige publiek z’n eerste pint van maandagmorgen aan het verorberen is. Volkser wordt het niet, maar het zegt alles over Engelen zelf. Geen grote woorden, geen blits vertoon, maar een doodgewone jongen die een uitzonderlijk pad heeft bewandeld. Met zijn succesverhaal in de Verenigde Staten had hij al lang in de heuvels van Hollywood kunnen wonen, maar toch is hij verknocht aan zijn plekje in Limburg, zegt hij: “Eigenlijk ben ik afkomstig uit Herselt, in de provincie Antwerpen. Geboren en getogen, met alles erop en eraan. Ik speelde er zelfs nog in het eerste elftal van de lokale voetbalploeg. Het is ook de plek waar ik mijn eerste optredens organiseerde in de parochiezaal. Maar m’n familie woont in Limburg, waardoor ik er steeds een band mee had.”

Heb je nooit overwogen om naar Amerika te verhuizen?

Engelen: “Toen we met Lords of Acid internationaal doorbraken, had dat gekund, maar ik had ondertussen mijn eigen platenlabel. Artiesten als Belle Perez, Kate Ryan, Regi, Patje Krimson, Yasmine en Leopold 3 zaten daarop. Die mensen hadden met mij een contract getekend: ik kon het niet over m’n hart

krijgen om hen achter te laten. Bovendien was m’n zontje toen 11 jaar, dus dan is zo’n verhuis niet evident. Anders had die kans er dik in gezeten.”

Heb je er ooit spijt van gehad?

Engelen: “Ik ben blij dat ik ben gebleven, maar voor de rest van m’n leven blijf ik wel met de vraag zitten: wat als? Wanneer je in Brussel op café gaat, kom je vaak andere artiesten tegen. Maar doe je dat in Los Angeles, is de kans groot dat je naast de bassist van de Red Hot Chili Peppers of de kerel van Nine Inch Nails staat. Dan speel je natuurlijk mee op een ander niveau.”

Je bent begonnen als platenbaas, maar hoe ben je daarin verzeild geraakt?

Engelen: “Ik was altijd een grote muzikliefhebber, maar geen muzikant of zanger. Van kleins af was dat wat ik wou doen, maar in de jaren ’70 kon je niet van muziek leven. ‘Haal jij maar eerst een diploma!’, zei mijn moeder zaliger. Mijn pa deed in kalvermeel, dus stuurden ze mij naar de beenhouwersschool, ‘want dat is toch een goed beroep’. Ik heb het tegen mijn goesting afgemaakt. Ik kan dus een varken uitbenen – of ten minste: ik kon.

Toen ik afgestudeerd was, heb ik m’n diploma aan m’n ma gegeven en ben ik in de muziek begonnen. Ik organiseerde

fiuven in de plaatselijke parochiezaal. Dat werden daarna concerten: zo heb ik nog het allereerste optreden van TC Matic georganiseerd. Dat was toen een heftige discussie, want ik had Tjens Couter geboekt, de vorige naam van TC Matic. Plots wou de manager die nieuwe naam gebruiken. Uiteindelijk is het een compromis geworden waarop ik toch Tjens Couter mocht vernoemen samen met TC Matic. Die affiche heb ik nog altijd liggen.” (lacht)

Jij was dus de Herman Schueremans van Herselt. Wat gebeurde er daarna?

Engelen: “Ik wou verder geraken dan m’n geboortedorp. ‘Ik moet naar ‘t Stad’, ging er door m’n hoofd. Zo gezegd, zo gedaan en in Antwerpen maakten wij een deal met Jan, de baas van café De Muze. Elke donderdag mochten we concerten organiseren in zijn café. Na het optreden gingen we dan plakken om het volgende aan te kondigen. Het was ongelofelijk hard werken voor een paar centen. Ik wou de lat hoger leggen, dus trok ik als ambitieus veulen naar Engeland, de bakermat van de muziek. Ik stond in Waterloo Station in Londen, maar ik kende er niemand. In zo’n rode telefooncel heb ik alle bladzijden met muziekagentschappen uit de telefoongids gescheurd, waarna ik ze één voor één belde als jonge promotor uit België. Meestal hadden ze al een agent: Herman Schueremans. Dus vroeg ik achter de kleine bands die Herman niet zag zitten. Zo heb ik heel wat van die obscure groepen naar hier kunnen halen.”

En, was het een groot succes?

Engelen (lacht): “Ik heb ‘s een band naar de Monty in Antwerpen gehaald waarvoor er één betalende toeschouwer opdook. Maar ik leerde heel wat mensen kennen en ondertussen begonnen de independents op te komen, zoals 4AD, Rough Trade en Beggars Banquet: kleine labels met heel nieuwe, creatieve bands zoals The Smiths en The Cure. De punk was net voorbij en er zat een nieuwe lading psychedelische rockgroepen aan te komen. Ik begon die naar België te

brengen. Ik raakte heel goed bevriend met iemand van Cherry Red Records. Hij vroeg of ik een Belgische tak van z’n label wou oprichten. “Maar ik ken er niks van”, zei ik hem. Samen met Roland Beelden zijn we er toch aan begonnen. Onze eerste band was The Neon Judgement. Ineens een voltreffer! Plots waren we aantrekkelijk voor groepen uit het elektronische genre en we tekenden bands als Split Second, The Klinik, Vomito Negro en The Arch. Het was een ‘zwart’ label. Front 242 heb ik toen net misgelopen.” (lacht)

Toch heb je ook commerciële dingen uitgebracht?

Engelen: “Iemand raadde me aan om een band te gaan bekijken in Sint-Niklaas. Het bleek 2 Belgen te zijn. We hebben ze direct getekend. Alleen had ik dan naast m’n zwarte, diep elektronische label een meer commercieel gericht label nodig. Vervolgens tekenden we Nacht und Nebel – we hebben er zelfs geld voor moeten lenen. De timing was net goed: de belpop was aan het opkomen en met ‘Beats of Love’ kregen we een serieuze boost. Daarna raadde iemand me een bandje op dat op de Worstenfeesten in Vlimmeren optrad. Het was Chow-Chow, het latere Won Ton Ton, met Bea Van der Maat. Ook The Pop Gun zat op ons label. Voor ik het wist, had ik een hele commerciële tak.”

En toen besloot je om zelf muziek te gaan maken?

Engelen: “Toen the Popgun in 1986 met 2 Belgen aan het toeren was, vroeg ik hun keyboardspeler of hij met mij ‘s geen muziek kon maken. Ik had gehoord dat er een computer was waarmee je dat kon: zo’n Commodore 64 waarop je sequencers kon maken. We begonnen te componeren en brachten een eerste plaat uit: ‘Blowjob’. Ik had geen idee wat het wou zeggen – ik dacht dat het om een slecht uitgevoerde job ging. Tot mijn verbazing werden we in 10 landen getekend! Ik werkte keihard om de bands van mijn platenfirma in het buitenland te promoten, maar mijn eigen nummer werd onmiddellijk internationaal opgepikt. Dus

bleven we verder doen. En toen bezocht ik de Ancien Belgique in Antwerpen.”

Wat gebeurde er daar?

Engelen: “Eén van onze bands, Split Second, stond er geprogrammeerd in de AB in Antwerpen. Ik vond dat vreemd, want doorgaans was een discotheekpubliek niet hun ding. Er hing iets nieuws in de lucht: de AB-sound. 45 toeren-platen werden er trager gespeeld op 33 toeren, waarmee een ‘nieuwe beat’ werd gecreëerd. Door die platen te vertragen, gaat de bas heel diep klinken. Iedereen was er wild van en toen dacht ik: dat kan ik ook. Ik begon platen te

maken, de ene na de andere. Voor ik het wist, waren dat allemaal hits, zoals ‘Rock to the Beat’. Elke maand brachten we er vier of vijf uit, telkens onder een andere naam zodat het niet zou blijken dat het steeds dezelfde gasten waren. Zelfs bij Sabam gebruikten we pseudoniemen. Ik bracht ook het allereerste verzamelalbum van die ‘nieuwe beat’ uit. We hebben het ‘New Beat, take 1’ genoemd. Alleen: ik had niet voldoende nummers, dus heb ik er een aantal platen van groepen die op ons donkere label zaten, aan toegevoegd. Die leunden er wel bij aan, zoals ‘Euroshima’ van Snowy Red.”

En niemand had door dat die niet uit het genre kwamen?

Engelen: “Goh... Wat ik erop zette, dat was het genre, want er was nog nooit een verzamelaar uitgebracht. M’n partner geloofde er niet in, maar drie weken later hadden we al 50.000 stuks verkocht. En toen begonnen de eerste CD’s uit te komen en daar verkochten we er ook weer zoveel van.”

 Beluister: Breakfast in Vegas

Het ging bijzonder hard.

Engelen: “Dat was ongelofelijk. We moesten mensen blijven aannemen. Om aan de vraag naar nieuwe platen te voldoen, schakelde ik zelfs rockmuzikanten van m’n andere label in om New Beat te maken, zoals Rembert van 2 Belgen, Ferre Baelen van TC Matic, ... De New Beat die van ons label kwam, zat artistiek goed. Het waren allemaal rasmuzikanten die wisten hoe ze een goeie mix moesten maken. Daarna is het genre populair geworden. VTM sprong erop en plots waren ook de Vlaamse zangers New Beat aan het maken. Het werd carnaval-achtig. Toen is die hele stroming in verval geraakt. We moesten mensen ontslaan. De hype was voorbij. De dance-scène werd overgenomen door de acid house uit Amerika.”

Maar toch kwam er een vervolg?

Engelen: “Rond 1990 bracht Frank De Wulf B-sides uit, wat voor een nieuwe golf zorgde. En de muzikanten die in de tweede helft van de jaren ‘80 goed geld hadden verdiend aan New Beat, waren zo slim geweest om dat te investeren in materiaal. Met de kennis en vaardigheden die ze hadden opgedaan in die periode, stonden ze nu klaar om op die nieuwe golf te springen. Artiesten en nummers als T99 met Anastasia, Quadrophonia, 2Unlimited, Technotronic, ... Dat is allemaal een gevolg van de New Beat. En daar hebben we begin jaren ‘90 de vruchten van geplukt, toen de grote explosie van de dance-muziek plaatsvond. Ook voor Lords of Acid, dat een product van de New Beat was. Al is dat wel een speciaal verhaal.”

Hoezo?

Engelen: “De New Beat was gedaan. Er werden geen platen meer besteld, behalve eentje: ‘I sit on Acid’ van Lords of Acid. Die bleef tot onze eigen verbazing maar verkopen. Wat bleek? Quasi al die bestellingen kwamen uit de Verenigde Staten. In 1992 belde een Amerikaanse verdeler me op. Of ik er een bezwaar tegen had dat hij een platenfirma voor me zou zoeken voor een nieuwe plaat

van Lords of Acid? Ik was toevallig in die periode een weddenschap aangegaan: in La Rocca had iemand me gezegd dat het voor mij voorbij was nu de New Beat dood en begraven was. Ik heb ‘m toen geantwoord dat hij me zes weken moest geven. Tegen dan zou ik de nummer één plaat van La Rocca in elkaar steken. In die periode werden m’n platen er niet meer gedraaid, dus dat was ambitieus. Ik ben toen vijf weekends op stap geweest in Engeland. Ik wou weten wat daar werkte. Op dat moment was XTC serieus aan het opkomen in Engeland. Ik vroeg Choki, een DJ uit Londen, wat dat precies was. Ik neem geen drugs, maar ik wou het wel weten. “Wil je weten wat dat doet? Let op.” Hij zette een donkere plaat op van N-joy. “Kijk nu, dit is wat XTC doet”, zei hij en toen mixte hij die plaat van Rozalla, ‘Everybody’s Free’, erdoor. Iedereen in die discotheek stak z’n armen omhoog en had een enorme lach op z’n gezicht. Ik ging terug naar buiten en dacht: dat kan ik ook! In de studio hebben we zo’n plaat gemaakt en dat was ‘Injected with the Poison’ van Praga Khan. Een enorme hit in Engeland. 300.000 exemplaren verkocht in de eerste week. Ik had de hitformule te pakken. Voor de enige keer in mijn leven had ik het gevoel dat ik wereldwijd de markt aan het beïnvloeden was. Moby heeft daarna op hetzelfde stramien ‘Feeling so Real’ gemaakt. Heel wat Engelse groepen hebben diezelfde principes gebruikt. Na een tijd is dat natuurlijk ook uitgemolken.”

“Net toen we ‘Lust’
uitbrachten in de
Verenigde Staten, werden
de stickers voor expliciete
teksten verplicht. Betere
marketing kon je je niet
voorstellen”

Dus je hebt die hit te danken aan XTC?

Engelen: (lacht) "Hoe vreemd het ook klinkt. Terwijl ik er nog nooit één gepakt heb! Maar daarmee was Praga Khan wel gelanceerd."

En ondertussen kwam het album van Lords of Acid in de Verenigde Staten uit? Engelen: "In die periode was Tipper Gore, de vrouw van vice-president Al Gore, een campagne aan het voeren tegen expliciete teksten in liedjes. Het werd verplicht om daarvan een melding te maken op de hoes. Net op het hoogtepunt van die campagne kwam 'Lust' van Lord of Acid uit, een plaat die alleen maar over lust en seks ging. Dat was de verboden vrucht: we verkochten er 600.000 exemplaren van."

Dat stickertje 'Explicit Lyrics' was de beste marketing ooit?

Engelen: "Elke plaat die die sticker kreeg, werd een voltreffer. Dat was heel gewaagd. Tegenwoordig zingt elke rapper dingen die 1000 keer erger zijn dan alles wat ooit op onze platen verscheen, maar toen... Onze volgende plaat, Voodoo-U, werd uitgegeven door

Rick Rubin, de legendarische producer. Het was zijn eerste Europese project, dus dat gaf weer een extra boost. We waren gelanceerd in de Verenigde Staten, wat weer deuren opende richting de filmindustrie. Zo kwamen we op de soundtracks van Basic Instinct, Sliver en The Spy Who Shagged Me. Alleen had dat ook nadelen."

Hoezo?

Engelen: "Op de duur wist ik niet meer wat er in België gebeurde. Vandaar heb ik in 1998 besloten om me volledig op mijn muziek te smijten en de platenfirma te verkopen aan EMI. In de Verenigde Staten maakte downloaden zijn opgang, dus leek me dat een verstandige beslissing."

Vorig jaar heb je voor het eerst in 17 jaar met de Lords of Acid nog 's terug in België gespeeld. Dat is toch vreemd voor een Belgische band?

Engelen: "Wat Lords of Acid begin jaren '90 was, sloeg in Europa niet aan. Het was te 'weird'. Terwijl Rammstein, dat ons voorprogramma deed in de Verenigde Staten, op een podium veel gekkere

dingen doet. Nu wordt dat aanvaard, toen niet. Op Graspop hebben al heel wat groepen gestaan die ons voorprogramma deden, zoals Combichrist of Rammstein. Maar je kan de mensen van Graspop niet aan hun verstand brengen dat Lords of Acid zou werken op hun wei. Zij hebben die evolutie niet meegemaakt, want Lords of Acid kwam hier pas op de markt in 2000 omdat Deborah Ostrega, de toenmalige zangeres, voorstelde om een plaat in België uit te brengen. Voor hen is Lords of Acid ofwel een New Beat-groepje ofwel het bandje van die zangeres die ook nog Rad van Fortuin deed. Terwijl Perry Farrell van Porno For Pyros wel aangeeft dat Lords of Acid een belangrijke invloed op de markt heeft gehad. Als organisator programmeer je zoals je wilt, maar voor Lords of Acid is dat een vreemde situatie."

Frustreert dat jou?

Engelen: "Nee, want ik heb met Praga Khan in België overal gespeeld. Moest dat er niet geweest zijn, had dat misschien wel wat gestoken. Maar bijvoorbeeld Suicidal Commando, een Belgische groep, is wereldwijd erkend, maar in België is er geen kat geïnteresseerd. Front 242 heeft nog nooit op Werchter gespeeld en dat zal ook niet gebeuren."

Waarom?

Engelen: "Ik weet het niet, maar het is toch waanzinnig. Als er nu één groep invloedrijk is geweest in België, dan is het wel Front 242. Vraag aan Depeche Mode wie een invloed voor hen betekende, en ze zullen Front 242 antwoorden. Als wij in Zuid-Amerika spelen, kennen ze daar maar één naam uit België: Front 242. Het is de bekendste Belgische groep ter wereld."

Lords of Acid bevat veel referenties naar drugs en seks. Is dat een bepaald kantje van jezelf?

Engelen: "Dat is eerder toeval. Het ontstond binnen de New Beat, een vrij decadente periode. Heel veel nummers gingen over seks en de sampler was net opgekomen, dus werden er gretig

samples uit films gebruikt. En dan kies je de meest controversiële. Eens je zo'n richting inslaat, zit je een beetje vast. Maar we hebben dat altijd benaderd met humor en daardoor geraak je met veel weg. 'Rubber Doll' gaat bijvoorbeeld over een kerel die verliefd wordt op een opblaaspop, ze meeneemt om uit te gaan en ze voorstelt aan z'n ouders. Indien je dat schrijft om te choqueren, lukt dat niet. Heel wat groepen die dat proberen te kopiëren, mispakken zich daaraan. Wij zingen op een grappige manier over seks, maar als je daar een te heftige act aan koppelt, werkt dat niet meer voor het brede publiek. En dan is het voor mij ook niet meer grappig. Eén van onze bekendste nummers in de VS is 'Pussy', dat twee jaar op nummer één heeft gestaan in de Billboard dancecharts. Dat gaat over een kleine kat - alleen is de tekst dubbelzinnig te interpreteren. Daar schuilt voor mij de humor in."

Toch was dat het imago dat Lords of Acid hier in België had?

Engelen: "Hier was dat verschrikkelijk! Ik heb onder politiebegeleiding opgetreden op Marktrock in Leuven omdat de goegemeente vreesde dat het één grote orgie op het podium zou worden. Dat waren vooral fel overdreven verhalen. Wij wisten allemaal wat de regels waren. Er zal nooit iemand van Lords of Acid met blote borsten op het podium staan, maar als daar plots iemand uit het publiek op het podium springt zonder bovenstukje, kan ik daar weinig aan doen."

Binnenkort vertrek je weer op toer doorheen de Verenigde Staten?

Engelen: "Eerst werken we nog een theatertour met Praga Khan af. Daarna gaat het richting de VS. We beginnen op 14 maart in Los Angeles. Deze keer doen we een duoshow: Lords of Acid én Praga Khan. Met die laatste heb ik niet meer opgetreden in de VS sinds 20 jaar."

Vorig jaar kreeg je een carrièreprijs en je bent ondertussen 60 jaar. Hoelang wil je nog doorgaan?

Engelen: "Zolang ik het graag doe. Om

heel eerlijk te zijn: ik ga op tournee door de Verenigde Staten voor de fans. Die zijn zó trouw en volgens ons al zo lang. Ik krijg vaak berichten aan die me zo raken dat ik het niet kan maken om hen in de steek te laten."

Hoe verklaar je dat succes?

Engelen: "Ik maak altijd wel tijd voor iedereen, ook naar de fans toe. Er is een groot wederzijds respect. Dat voelen ze. Gelukkig ben ik begonnen als platenbaas: ik had al een zekere levenservaring voor ik doorbrak als artiest. Maar kan je je voorstellen hoe moeilijk het is wanneer je al op heel jonge leeftijd op een voetstuk wordt geplaatst? Dan moet je uit het goede hout gesneden zijn om niet naast je schoenen te lopen. Ik heb het meegemaakt met X-factor, waar ik in de jury zat. Daar zitten vier totaal onbekende, jonge artiesten die een paar weken later bekend zijn over heel Vlaanderen. Dan is het bijzonder moeilijk om ze met de voeten op de grond te houden. Dan heeft het te maken met het karakter: bij sommigen loopt dat goed, bij anderen weet je dat het een vogel voor de kat is."

"Ik maakte het mee bij X-factor: bij sommigen weet je dat ze een vogel voor de kat zijn. Met beide benen op de grond blijven staan, dat is één van de belangrijkste eigenschappen van een artiest."

De belangrijkste eigenschap van een artiest is om met beide benen op de grond te blijven staan. Tegen iedereen vriendelijk zijn, dat is toch niet zo moeilijk? Dan ben je ineens 50 procent

verder dan iemand die misschien 10 of 20 procent meer talent heeft maar een rot karakter heeft."

Welke toekomstplannen heb je zelf nog?

Engelen: "Ik ben al sinds 2014 bezig aan een nieuwe firma die we met de universiteit van Leuven aan het bouwen zijn. Op basis van artificiële intelligentie en machine learning willen we een systeem ontwikkelen voor het ontdekken van nieuw talent. Een computersysteem dat het oordeel van muziekkenners gaat analyseren om het vervolgens toe te passen op nieuw materiaal en er zo de potentiële toppers uit te halen. Daar staan we in vergevorderde fase mee. Als we dat kunnen uitrollen, zullen er weinig of geen talenten zijn die niet door ons systeem zijn opgemerkt. Dat is mijn droom."

Waarom?

Engelen: "Omdat ik altijd een platenfirma gehad heb, omdat ik een heel grote interesse in technologie heb en omdat ik het gewoon fantastisch vind om talent te ontdekken. En het is enorm fascinerend om dat muzikaal gevoel over te zetten naar een systeem. Het zou uniek op deze planeet zijn. Als alles goed zit, hopen we binnen enkele maanden met een beta-versie te kunnen starten."

En op muzikaal vlak?

Engelen: "Ik heb nog één project dat ik heel graag zou doen: ik heb vroeger nog met choreograaf Marc Bogaerts samengewerkt aan dansvoorstellingen. Met hem en Lords of Acid wil ik een rockmusical maken over het leven van Markies de Sade. Als ik één of andere gek vind die geld genoeg heeft, doe ik het direct. Ik ben zeker dat het zou scoren!"

Beluister:
I sit on acid Lords of Acid

